

Arvoisa seminaariväki!

Uusi valtuustokausi alkoi kesäkuun alussa ja on aika laatia kuntastrategia tuleville vuosille ja valtuustokaudelle. On hyvä määritellä ensiksi mitä käsite strategia tarkoittaa. Strategia on suunnitelma, jolla pyritään saavuttamaan tavoiteltu päämäärä, visio.

Kesäkuun alusta kokonaisuudessaan voimaan tullut uusi kuntalaki korostaa strategisen johtamisen tärkeyttä kunnissa. Kuntastrategia on pakollinen ja siinä kaupungin korkein päättävä elin, kaupunginvaltuusto, päättää kaupungin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Nyt olemme laatimassa Kiteen kaupunkistrategiaa vuosille 2017-2021. Kaupunkistrategiassa me määrittelemme siis minkälaisen haluamme Kiteen olevan vuonna 2021 ja pidemmällekkin ja miten sinne päästään, miten sinne mennään.

Hyvän kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilasta. Todennäköisesti olemme kaikki sitä mieltä, että haluamme turvata jatkossakin laadukkaat, tehokkaasti ja taloudellisesti tuotetut palvelut kuntalaisille, yrittäjille ja muille toimijoille. Kaupungin taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät määrittävät reunaehdot kunnan kehittämiseen. Olemme laittaneet yhdessä kaupungin talouden kuntoon viime valtuuskaudella, jolloin suunnitelmallisen toiminnan avulla tulimme kriisikunnasta tasapainoisen talouden kunnaksi. Tämä muutos on hyvä esimerkki siitä, että asioita on mahdollista tehdä toisella tavalla kuin miten on ennen tehty. Se antaa luottamusta muuhunkin muutokseen. On hyvä tässä ja nyt meidän kaikkien tiedostaa, että menestyvä kaupunki linjaa myös uudessa kuntastrategiassa kuntatalouden tasapainon säilyttämisen tärkeäksi.

Strategiaa tehtäessä on hahmotettava realistisesti kaupungin toimintaympäristö ja sen muutokset sekä uhkina mutta ehdottomasti myös mahdollisuuksina. Meillä on tapahtunut tai tapahtumassa isoja asioita kaupungin toimintaympäristössä. Ne vaikuttavat kunnan toimintaan merkittävästi. Mainitsen kolme muutosta: 1) maailmanlaajuinen vuonna 2008 alkanut lama on vienyt Kiteeltä satoja teollisia työpaikkoja ja uutta työtä ei ole riittävästi saatu tilalle, väkimäärä on vähentynyt ja keski-ikä on noussut. Onko jopa niin, että vaikka emme tekisi mitään, niin työttömyys vähenee täällä asuvan väestön eläköityessä ja työikäisen väestön muuttaessa Joensuun seudulle tai etelään. Osaammeko vastata juuri nyt nousukauden mahdollisuuksiin 2) Sosiaali- ja terveystalot siirsimme Siun sotelle tämän vuoden alusta. Syynä oli kaksi asiaa haluamme säilyttää palvelut koko maakunnassa ja tuottaa ne kustannustehokkaammin. Maksamme kylläkin sotepalvelut, mutta myös saamme hankkia tulorahoituksen itse veroina ja valtionosuuksina siihen ja meillä on todellista omistajaohjausvaltaa Siun soteen. 3) Maakuntauudistus on tulossa, joskus. Siinä yhteydessä kunnan verotusoikeus Soten osalta siirtyy pois kunnilta. Se taas edellyttää merkittävää riskin- tokyvyn lisäämistä.

Kiteen toimintaympäristössä on useita verrattomia vahvuuksia, mainitsen nyt muutaman: liikenteellinen sijainti, monipuolinen elinkeinorakenne ja suhteellisen monipuolinen toisen asteen koulutustarjonta, on oma lukio ja ammattiopisto, monipuoliset julkiset ja yksityiset palvelut. Elämä on mutkatonta. Miten voisimme hyödyntää vahvuuksiamme nykyistä enemmän. Olemmeko hyviä salaa?

Mitä sitten tavoittelemme strategiassa. Mitkä ovat ne strategiset painopistealueet ja niistä johdettavat tavoitteet ja mittarit, jotka valitsemme. Miten suuntaamme resursseja tulevina vuosina. Olennaista ja realistista on todeta sekin, että Kiteen strategiassa varmasti nousee esille uutta. Jotta tälle uudelle on tilaa, rahaa ja muita resursseja, jostakin nykyisestä on luovuttava tai ainakin jätettävä vähemmälle. Strategian teko on valintoja.

Pidämme strategian laadintaa ja tavoitteiden asettamista tuleville vuosille niin tärkeänä, että toivomme vilpittömästi kaikkien kuntalaisten asukkaina ja kaikissa niissä rooleissa missä kukin toimii tuomaan esille tärkeinä pitämiään tavoitteita. Minkälainen on sinun unelmiesi Kitee? Mitkä ovat ne asiat, joihin tulisi panostaa. Yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa syntyy paljon enemmän. Käynnistimme strategiatyön kuntalaisille, sidosryhmille ja henkilöstölle suunnatulla kyselyllä, jossa pyydettiin kertomaan, mitkä kolme asiaa on hyvin Kiteellä ja mihin kolmeen asiaan pitäisi panostaa, jotta Kitee olisi entistä parempi paikka asua. Tämän seminaarin jälkeen kaupunginhallituksen valitsema strategiatyöryhmä työstä strategiaa nykytila-analyysin, kyselyn tulosten ja tämän seminaarin pohjalta ja valitsee painopistealueet. Strategiaesitystä käsittelemme valtuuston iltakoulussa, kuntalaistilaisuudessa, kaupungin yhteistoiminnassa, kaupungin sisäisissä henkilöstötilaisuuksissa ja kaupunginhallituksessa. Strategiaesityksen on määrä valmistua siten, että se on kaupunginvaltuustossa 13.11 käsiteltävänä ja hyväksyttävänä. Tässä strategiassa määritellyt tavoitteet määrittävät valtuuston muita päätöksiä, joista ensimmäisenä tulee ensi vuoden talousarvio.

Arvoisa seminaariväki, toivon teiltä aktiivista osallistumista ja raikkaita ajatuksia ja avauksia. Pitäkäämme näkökulma nykypäivässä ja tulevissa vuosissa. Toivon antoisaa ja tuloksellista kuntastrategiaseminaaria jokaiselle!

Kiitos!

Eeva-Liisa Auvinen
Kiteen kaupunginjohtaja